

Stavad (S):

Socialdemokratiet har med spænding imødeset den redegørelse, som var stillet os i udsigt, og som er til debat her i dag. Jeg vil allerede her sige, at der i redegørelsen er en lang række betragtninger, som vi er enige i. Alligevel vil jeg udtrykke skuffelse over, at landbrugsministeren rejser en lang række spørgsmål uden tilsyneladende selv at have brugbare svar på problemerne. Det ville givet have fremmet debatten og gjort den mere konstruktiv, hvis ministeren havde spillet mere kontant ud. Det er generelt sagt altså ikke så meget det, der fremgår af redegørelsen, vi skal kritisere, som det, der mangler i redegørelsen.

Må jeg indledningsvis gøre nogle få bemærkninger om den aktuelle situation, efter at forhandlingerne i EF er tilendebragt. Vi skal vel glæde os over, at det er lykkedes at nå til enighed om et landbrugsforlig i EF. Når min formulering, trods alt er så forbeholden, hænger det sammen med, at det jo ikke har været noget billigt forlig for Danmark og for dansk landbrug. Det er min fornemmelse, at landbrugsministeren har svært ved at holde nerverne i ro, at ministeren har fokuseret på de kortsigtede problemer, som et manglende forlig vil indebære, og at han i nogen grad har set bort fra de langsigtede problemer, som forliget rejser.

Det er min opfattelse, at det udgangspunkt for mælkekvoterne, man har taget, er det for Danmark dårligst tænkelige. Den danske mælkeproduktion er fra 1977 til 1981, som er udgangsåret, faldet 2 pct. Den vesttyske er i samme periode steget 10 pct., Frankrigs er steget 6 pct., Italiens 8 pct., Hollands 14 pct., Englands 4 pct., og mælkeproduktionen i Irland, der fik en ekstra kvota, er steget 12 pct.

Danmark har altså fulgt de henstillinger, der har været fra Kommissionen om at begrænse mælkeproduktionen. Det har ministeren intet som helst fået for i forhandlingerne. Det synes jeg er både for dårligt og meget betænkeligt, og det beviser mine bemærkninger om, at ministeren har været så nervøs for, at man ikke fik et forlig, at han ikke på rimelig måde har fået varetaget de danske interesser.

Socialdemokratiet er også fortsat meget betænkeligt ved den kvotaordning, hvor man

accepterer, at det i praksis vil betyde individuelle kvoter for den enkelte bedrift. Det var ikke indtrykket, at ministeren har kæmpet særlig indædt for at forhindre denne løsning.

Vi er også usikre over for, om de garantier, som ministeren har givet markedsudvalget om finansieringen, kan holde stik, om vi ikke løber ind i problemer med eksportrestriktionerne, som var og er af vital betydning for dansk landbrug.

Vi sad tilbage med en lidt mærkelig smag i munden, da vi igennem pressen erfarede, at ministerens heroiske indsats var gået ud på at skaffe en ekstra mælkekvota til Bornholm.

Så tilbage til selve redegørelsen, som jo bygger på betænkning nr. 993 om en fremtidig landbrugspolitik. Vi er enige i, at en effektiv forskningsindsats er nødvendig. Derfor indeholdt SR-forliget fra maj 1982 også en sikring af rimelige forskningsmæssige ressourcer til og med 1984. Vi er også parate til at medvirke til at finde midler til dette område i de kommende år. Vi har allerede peget på, at det kunne være fornuftigt at reservere de ubrugte midler i grovvarefondene til dette formål. Her efterlyser jeg en reaktion fra ministeren.

Også efteruddannelse anser vi for vigtig. På den socialdemokratiske regerings forarbejde gennemførte vi jo i fællesskab i efteråret 1982 en efteruddannelsesreform for landbruget, som er blevet en succes, i øvrigt det første område, hvor vi har gennemført betalt frihed til uddannelse.

Efter socialdemokratiets opfattelse kommer vi også til at forbedre landbrugsuddannelsen for de unge kommende landmænd, og jeg vil gerne have at vide, om regeringen er parat til, at vi får gjort denne uddannelse mere tidssvarende.

Endvidere er ministeren inde på problemerne med hensyn til generationsskiftet og investeringer i landbruget. Den del af debatten, som berører finansieringsforholdene, vil jeg gerne gemme til næste punkt på dagsordenen. Jeg håber, det er ud fra samme motivering, at landbrugsministeren er gået let hen over dette problem i sin redegørelse.

Ministeren forudser, at der i kommende år vil forsvinde mange landbrug. Det tror jeg ministeren har ret i. Jeg tror faktisk, at de tal, som er nævnt i redegørelsen, er meget forsigtigt ansat, hvis ikke der iværksættes